

**קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה**

**דוחות כספיים ביניים**

**ליום 30 בספטמבר, 2019**

**בלתי מבוקרים**

קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר, 2019

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2

דוח סקירה של רואה החשבון

3

דוחות על המצב הכספי

4

דוחות הכנסות והוצאות

5

דוחות על התנועה בקרן הפנסיה

6-15

באורים לדוחות הכספיים ביניים

## דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לעמיתים של קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה

### מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן פנסיה ה.ע.ל - קרן פנסיה ותיקה (להלן - קרן הפנסיה), המנוהלת על ידי פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ, הכוללת את הדוח התמציתי על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2019 ואת הדוחות על הכנסות והוצאות והדוח על התנועה בקרן הפנסיה לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

### היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

### מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

### פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו, הרינו להפנות את תשומת הלב לבאור 4' בדבר הגרעון האקטוארי של הקרן.

ליום 31 בדצמבר 2018 מבוקר	ליום 30 בספטמבר		
	2018	2019	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			<b>רכוש שוטף</b>
426,485	421,203	282,888	מזומנים ושויי מזומנים
153,416	117,246	125,551	סיוע ממשלתי ישיר
66	320	167	חייבים ויתרות חובה
<u>579,967</u>	<u>538,769</u>	<u>408,606</u>	
			<b>השקעות</b>
6,447,212	6,590,108	7,270,197	ניירות ערך שאינם סחירים
6,381,512	6,549,625	7,267,603	ניירות ערך סחירים
459,202	488,014	517,088	פקדונות והלוואות
63,179	62,563	63,179	מקרקעין
<u>13,351,105</u>	<u>13,690,310</u>	<u>15,118,067</u>	סך הכל השקעות
<u>13,931,072</u>	<u>14,229,079</u>	<u>15,526,673</u>	סך הכל נכסים
			<b>התחייבויות אחרות</b>
15,733	4,186	12,299	זכאים ויתרות זכות
700	688	659	בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
<u>16,433</u>	<u>4,874</u>	<u>12,958</u>	
			<b>התחייבויות פנסיוניות</b>
			התחייבויות פנסיוניות צבורות:
5,087,721	5,067,080	6,217,842	לפנסיונרים
11,217,015	11,767,186	13,411,280	לעמיתים פעילים
1,751,584	1,840,094	2,041,831	לעמיתים מוקפאי זכויות
<u>18,056,320</u>	<u>18,674,360</u>	<u>21,670,953</u>	
			זכויות שיצברו בעתיד:
2,712,358	2,800,852	3,115,011	התחייבות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
<u>20,768,678</u>	<u>21,475,212</u>	<u>24,785,964</u>	התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות
			בניכוי:
(1,937,396)	(1,915,018)	(1,926,350)	ערך נוכחי של דמי הגמולים הצפוי להתקבל בקרן בעתיד
			ערך נוכחי של סבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
(872,416)	(977,900)	(1,142,004)	שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
(550,419)	(703,816)	(2,301,538)	סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון
<u>(3,360,231)</u>	<u>(3,596,734)</u>	<u>(5,369,892)</u>	
			הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי
5,746	6,490	7,371	בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירוץ" ו "ערד" לאומדן השווי ההוגן
<u>(3,499,554)</u>	<u>(3,660,763)</u>	<u>(3,556,644)</u>	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
--	--	(353,084)	גרעון אקטוארי
<u>13,914,639</u>	<u>14,224,205</u>	<u>15,513,715</u>	סך הכל התחייבויות פנסיוניות
<u>13,931,072</u>	<u>14,229,079</u>	<u>15,526,673</u>	סך הכל התחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

25 בנובמבר 2019

מיקי אסף      יפעת מזרחי      שלמה פשה      תאריך אישור הדוחות הכספיים  
סמנכ"ל כספים      מנכ"לית      יו"ר הדירקטוריון

**דוחות הכנסות והוצאות**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	באלפי ש"ח				
(15,958)	(5,773)	2,719	(5,756)	8,808	<b>הכנסות</b> ממזומנים ושווי מזומנים
172,730	146,467	313,064	233,829	819,411	<b>מהשקעות</b> מניירות ערך שאינם סחירים
(79,511)	144,274	216,751	166,411	738,688	מניירות ערך סחירים
(5,613)	4,000	(1,691)	10,035	13,045	מפקדונות והלוואות
5,385	1,036	1,183	3,650	3,168	ממקרקעין
92,991	295,777	529,307	413,925	1,574,312	
153,416	41,272	44,544	117,246	125,551	סיוע כספי מהאוצר
230,449	331,276	576,570	525,415	1,708,671	סך כל ההכנסות
34,133	8,265	8,361	24,789	24,954	<b>הוצאות</b> דמי ניהול לחברה המנהלת (באור 5)
13,730	3,685	3,739	10,115	10,203	הוצאות ישירות
26	--	--	--	--	הוצאות הנהלה וכלליות
47,889	11,950	12,100	34,904	35,157	סך הכל ההוצאות
182,560	319,326	564,470	490,511	1,673,514	סך הכל עודף הכנסות על הוצאות עובר לדוח על התנועה בקרן הפנסיה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	באלפי ש"ח				
13,773,946	13,921,048	14,981,252	13,773,946	13,914,639	יתרת הקרן לתחילת התקופה
					<b>תוספות לקרן</b>
287,680	66,944	64,657	203,829	197,399	דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאים
182,560	319,326	564,470	490,511	1,673,514	עודף הכנסות נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות
470,240	386,270	629,127	694,340	1,870,913	סך הכל תוספות לקרן
					<b>תקבולים אחרים</b>
26	6	6	22	19	בגין פנסיות משותפות
					<b>תשלומים והעברות</b>
(288,883)	(72,942)	(82,276)	(213,152)	(240,211)	לגמלאים, נכים ושאיירים
(40,501)	(10,157)	(14,297)	(30,814)	(31,451)	פדיונות והחזרים לעמיתים
(189)	(20)	(97)	(137)	(194)	בגין פנסיות משותפות
(329,573)	(83,119)	(96,670)	(244,103)	(271,856)	סך הכל תשלומים והעברות
13,914,639	14,224,205	15,513,715	14,224,205	15,513,715	יתרת הקרן לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1 : - כללי

א. קרן פנסיה ה.ע.ל (להלן - הקרן) מנוהלת על ידי פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן - החברה), החל מיום 1 בינואר, 2013.

הקרן הינה קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אקטוארית וסגורה למצטרפים חדשים, על פי החלטת הממשלה מיום 28 במרס, 1995 כמו כן ועל פי הוראות משרד האוצר, קרנות הפנסיה הותיקות נסגרו לקבלת עמיתים חדשים החל מיום 1 בינואר, 1995. בקרן נכללים עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר 1994, עמיתים שהצטרפו בתקופה שמתחילת ינואר עד סוף מרס 1995 וכן עמיתים נוספים שהצטרפותם אושרה.

ב. הקרן מנהלת תוכנית פנסיוניות על פי הקבוע בתקנות מס הכנסה. לקרן אישור בר תוקף לשנת הפעילות של הדוחות הכספיים מטעם הממונה. ניתן לחלק התכניות כדלקמן :

- פנסיה מקיפה בתוכנית א' - ותיקים.
- פנסיה מקיפה לעמית בתוכנית ב' (תשורה).
- פנסיית זקנה ופנסיית זקנה מיוחדת בתוכנית ב' (תשורה).
- פנסית זקנה בתוכנית א' - ותיקים.

ג. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2019 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2018 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2 : - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן פרטים על עליית (ירידת) מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר של ארה"ב :

המדד הידוע בנקודות (*)	שער החליפין היצג של הדולר		
	בש"ח	שינוי ב - %	
102.91	3.482	(7.09)	ליום 30 בספטמבר, 2019
102.29	3.627	(2.35)	ליום 30 בספטמבר 2018
102.39	3.748	4.61	ליום 31 בדצמבר, 2018
0.51		4.61	לתקופה של 9 חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019
(0.68)		(0.63)	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019
1.09		8.10	לתקופה של 9 חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018
0.20			לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018
1.20			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018

(\*) המדד לפי בסיס ממוצע 2012 = 100 נקודות.

באור 3 : - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים באלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
			<b>ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)</b>
282,888	258,235	24,653	מזומנים ושווי מזומנים
125,551	122,979	2,572	סיוע ממשלתי ישיר
167	167	-	חייבים ויתרות חובה
7,270,197	6,873,867	396,330	ניירות ערך שאינם סחירים
7,267,603	6,882,412	385,191	ניירות ערך סחירים
517,088	490,447	26,641	פקדונות והלוואות
63,179	60,045	3,134	מקרקעין
<u>15,526,673</u>	<u>14,688,152</u>	<u>838,521</u>	סך הכל נכסים
=====	=====	=====	
			<b>ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)</b>
421,203	391,240	29,963	מזומנים ושווי מזומנים
117,246	114,877	2,369	סיוע ממשלתי ישיר
320	320	-	חייבים ויתרות חובה
6,590,108	6,237,474	352,634	ניירות ערך שאינם סחירים
6,549,625	6,204,699	344,926	ניירות ערך סחירים
488,014	463,537	24,477	פקדונות והלוואות
62,563	59,460	3,103	מקרקעין
<u>14,229,079</u>	<u>13,471,607</u>	<u>757,472</u>	סך הכל נכסים
=====	=====	=====	



באור 3 : - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבות לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים באלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
			<b>ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)</b>
			<b>התחייבויות אחרות</b>
12,958	12,444	514	
			<b>התחייבות פנסיוניות צבורות</b>
			לפנסיונרים
6,217,842	6,022,109	195,733	לעמיתים פעילים
13,411,280	12,626,329	784,951	לעמיתים מוקפאי זכויות
2,041,831	1,896,065	145,766	
21,670,953	20,544,503	1,126,450	
			זכויות שיצברו בעתיד :
3,115,011	2,893,609	221,402	התחייבות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
24,785,964	23,438,112	1,347,852	התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות
			בניכוי :
(1,926,350)	(1,784,215)	(142,135)	ערך נוכחי של דמי הגמולים הצפוי להתקבל בקרן בעתיד
(1,142,004)	(1,059,811)	(82,193)	ערך נוכחי של סבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
(2,301,538)	(2,176,381)	(125,157)	שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
(5,369,892)	(5,020,407)	(349,485)	סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון
			הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי
7,371	6,832	539	בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו "ערד"
			לאומדן השווי ההוגן
(3,556,644)	(3,481,638)	(75,006)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע
(353,084)	(267,191)	(85,893)	הממשלתי הישיר לקרן
15,513,715	14,675,708	838,007	גרעון אקטוארי, נטו
15,526,673	14,688,152	838,521	סך ההתחייבות הפנסיונית

(\* ראה באור 4, ת44).

באור 3 : - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

<u>ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)</u>		
4,874	4,807	67
<u>התחייבויות אחרות</u>		
<b>התחייבות פנסיוניות צבורות</b>		
5,067,080	4,918,607	148,473
11,767,186	11,122,418	644,768
1,840,094	1,709,233	130,861
<u>18,674,360</u>	<u>17,750,258</u>	<u>924,102</u>
2,800,852	2,586,151	214,701
<u>21,475,212</u>	<u>20,336,409</u>	<u>1,138,803</u>
זכויות שיצברו בעתיד : התחייבות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד		
התחייבויות פנסיוניות צבורות ועתידיות		
בניכוי :		
(1,915,018)	(1,777,856)	(137,162)
(977,900)	(906,726)	(71,174)
(703,816)	(609,256)	(94,560)
<u>(3,596,734)</u>	<u>(3,293,838)</u>	<u>(302,896)</u>
הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירוץ" ו "ערד" לאומדן השווי ההוגן		
6,490	6,089	401
ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן		
(3,660,763)	(3,581,860)	(78,903)
--	--	--
<u>14,224,205</u>	<u>13,466,800</u>	<u>757,405</u>
<u>14,229,079</u>	<u>13,471,607</u>	<u>757,472</u>
=====	=====	=====

באור 3 : - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

סך הכל	עמיתים ותיקים באלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
16,433	15,626	807	<b>ליום 31 בדצמבר, 2018 (מבוקר)</b> <b>התחייבויות אחרות</b>
5,087,721	4,937,865	149,856	<b>התחייבויות פנסיוניות צבורות</b>
11,217,015	10,576,689	640,326	לפנסיונרים
1,751,584	1,626,626	124,958	לעמיתים פעילים
18,056,320	17,141,180	915,140	לעמיתים מוקפאי זכויות
2,712,358	2,525,990	186,368	זכויות שיצברו בעתיד :
20,768,678	19,667,170	1,101,508	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
			התחייבות פנסיונית צבורות ועתידיות
(1,937,396)	(1,799,373)	(138,023)	בניכוי :
(872,416)	(810,154)	(62,262)	ערך נוכחי של דמי הגמולים הצפוי להתקבל בקרן בעתיד
(550,419)	(468,060)	(82,359)	ערך נוכחי של סבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
(3,360,231)	(3,077,587)	(282,644)	שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
			סיוע ממשלתי בגין כרית הבטחון
5,746	5,342	404	הפרש בין החישוב האקטוארי לבין החישוב החשבונאי
(3,499,554)	(3,423,752)	(75,802)	בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו "ערד"
--	--	--	לאומדן השווי ההוגן
13,914,639	13,171,173	743,466	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע
13,931,072	13,186,799	744,273	הממשלתי הישיר לקרן
=====	=====	=====	גרעון אקטוארי, נטו
			סך הכל התחייבויות פנסיוניות

באור 4 : - התחייבויות פנסיוניות

א. חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הראשי של הקרן, מר אלן דובין. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2018. נתוני ההתחייבויות הפנסיוניות תואמים את החישוב האקטוארי.

באור 4 - התחייבויות פנסיוניות - (המשך)

ב. להלן התנועה בעודף (גרעון) האקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 מבוקר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
	בלתי מבוקר				
	באלפי ש"ח				
--	--	--	--	--	גרעון אקטוארי לתחילת התקופה
1,055,881	(112,274)	(1,752,630)	394,051	(3,185,986)	השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב אשתקד (ראה 1 להלן)
(278,559)	281,805	322,419	229,872	1,081,782	השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
(777,322)	(169,531)	1,077,127	(623,923)	1,751,120	סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון
--	--	(353,084)	--	(353,084)	גרעון אקטוארי לסוף התקופה
=====	=====	=====	=====	=====	

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב תקופה קודמת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 מבוקר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
	בלתי מבוקר				
	באלפי ש"ח				
1,064,085	(112,274)	(1,753,021)	394,051	(3,186,377)	שינוי בשיעור הריבית
(8,204)	--	391	--	391	שינויים דמוגרפיים
1,055,881	(112,274)	(1,752,630)	394,051	(3,185,986)	
=====	=====	=====	=====	=====	

באור 4 : - התחייבויות פנסיוניות - (המשך)

2. פירוט השפעות שוטפות :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	באלפי ש"ח				
(239,097)	327,025	298,331	279,972	1,044,184	תשואה בפועל גבוהה (נמוכה) מהתשואה החזויה
(35,685)	(6,488)	2,096	(30,377)	(7,270)	ריבית והצמדה ליתרת פתיחה בגרעון האקטוארי
28,973	--	--	--	--	עדכון מקדמים -תקנון חדש
(3,791)	(3,287)	--	(3,287)	--	טיוב נתונים
19,438	--	--	--	--	עדכון מודל אקטוארי
(48,397)	(35,445)	21,992	(16,436)	44,868	אחרות
(278,559)	281,805	322,419	229,872	1,081,782	סך הכל השפעות שוטפות
=====	=====	=====	=====	=====	

ג. במאי 2003 הודיע משרד האוצר לוועדת הכספים של הכנסת כי תועמד כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר על מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני גירעונות ותנודות בתשואות.

ביום 17 באוגוסט, 2011, המליצה וועדה ציבורית שהוקמה ע"י שר האוצר, כי כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר הנובע מירידה בעקום הריבית, וזאת ביחס לריבית צמודה של 4%, אשר הייתה בסיס לחישוב הגירעון האקטוארי של הקרנות במסגרת תכנית ההבראה שנקבעה להן.

בעתירה לבג"ץ שהוגשה בתחילת שנת 2011 ע"י החברה וכן מספר קרנות פנסיה ותיקות שאינן בהסדר (להלן: "העותרות"), כנגד שר האוצר ואחיו, (להלן: "העתירה"), טוענות העותרות בין היתר לאפליה של הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ומבקשות לחייב את האוצר להעניק את כרית הביטחון שניתנה לקרנות הוותיקות שבהסדר גם לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר.

בחודש אפריל 2013 נדחה הדיון בבג"ץ בהסכמת הצדדים והחלו דיונים מול האוצר על מנת להגיע למתווה מוסכם להסדרת כרית ביטחון לקרנות הוותיקות שאינן בהסדר. ביום 2 ביולי, 2013 ולאחר התקיימות מספר דיונים בין משרד האוצר לנציגי החברה והעותרות, התקבל מסמך עקרונות ממשרד האוצר, אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "מסמך העקרונות") בה צוין מתווה לתיקון טיוטת חוק הפיקוח על שירותים (ביטוח) התשמ"א 1981 (להלן: "טיטוט הצעת החוק"), במסגרתו יוצע מתן כרית בטחון לקרן פנסיה ותיקה שאינה בהסדר, בכפוף לנקיטת צעדים מסוימים להקטנת ההתחייבויות האקטואריות של הקרן ולתיקון תקנוני קרן הפנסיה (תוכניות א' ו-ב') עד ליום 30 בנובמבר 2013.

כמו כן, ביום 7 בנובמבר 2013 הודיע משרד האוצר (להלן: "ההודעה") כי קרן פנסיה ותיקה שאינה בהסדר, אשר תבצע תיקון בתקנונה בהתאם לאמור במסמך העקרונות, תימנע מהפעלת מנגנון איזון אקטוארי, והכל כמפורט בהודעה.

בהתאם לאמור לעיל, אישר דירקטוריון החברה המנהלת ביום 24 בספטמבר 2013, לבצע את הצעדים הנדרשים לצורך קבלת כרית הביטחון, ואימץ מתווה פעולה כפי שיפורט להלן, הכולל מספר תיקונים בתקנוני תוכניות א' ו-ב' של הקרן, אשר בהתאם לאישור הממונה, נכנסו לתוקף החל מינואר 2013:

1. דחייה מדורגת של גיל הפרישה התקנוני לגיל הפרישה הקבוע בחוק גיל הפרישה, התשס"ד-2004 ובכפוף למסמך העקרונות.

באור 4 : - התחייבויות פנסיוניות - (המשך)

ג (המשך)

2. הפחתה מדורגת של סכומי הקצבאות אשר ישולמו בגין קצבאות חודש ינואר 2013 ואילך באופן ששיעור ההפחתה הכולל יסתכם ל-1.75%, בהתאם לשיעורים המפורטים להלן:
- בשנת 2013 – 0.25% ;
  - בשנת 2014 – 0.75% ;
  - בשנת 2015 – 1% ;
  - בשנת 2016 – 1.5% ;
  - בשנת 2017 ואילך – 1.75%.
3. הפחתה של 1.75% על המשיכות ההוניות אשר בוצעו החל מיום 1 בינואר, 2013.
4. תיקון המקדמים בתקנוני הקרן באופן שהותאמו לשינויים בגיל הזכאות לקבלת קצבה.
- הדוחות האקטואריים לימים 30 בספטמבר, 2019 ול-31 בדצמבר, 2018 חושבו בהתאם לשינוי התקנון המפורט לעיל.
- בחודש ינואר 2017 עבר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, ס"ח 342, במסגרתו עוגנה כרית הביטוחון בחקיקה ראשית. בעקבות עיגון הכרית בחקיקה, נמחקה בהסכמת הצדדים העתירה.
- ד. נכון ליום 30 בספטמבר, 2019 הזכאות ל"כרית הביטוחון", בהתאם לחקיקה כאמור ובתוספת ריבית בגובה 3.48% לשנה והצמדה למדד, עומדת על כ-1,114 מיליון ש"ח.
- נכון ליום 30 בספטמבר, 2019, לקרן גרעון אקטוארי בסך כ-2,655 מיליון ש"ח. יחד עם זאת, בהמשך לאמור בסעיף ג לעיל, הכירה הקרן בדוחות על המצב הכספי בכרית הביטוחון, בגובה שווי הכרית עד לאיפוס הנכסים מהוון ליום 30 בספטמבר, 2019 לפי וקטור הריביות, בסך של כ-2,302 מיליון ש"ח (בהתאם להערכת אקטואר הקרן).
- הגרעון הנוטר מעבר לכרית הביטוחון בסך, 0.4 מיליון ש"ח אינו מצריך הפחתת זכויות בשלב זה. יחד עם זאת, החברה פנתה לרשות שוק ההון על מנת לקבל את עמדתה בדבר אופן הקצאת כרית הביטוחון בין האוכלוסיות השונות בקרן.
- ה. בחינת אפשרות לשינוי מנגנון הצמדת תשלומי הקצבאות לעמית תכנית א' בקרן:
- תקנון תכנית א' קובע כי "הפנסיה של העמית או שאריו תעודכן בהתאם למלוא השינויים שיחולו במדד, בכל פעם שתשולם תוספת יוקר, שיפורסם לגביה צו הרחבה". כלומר, מועד עדכון הפנסיה הוא מועד תשלום תוספת יוקר שיפורסם לגביה צו הרחבה. יצוין כי במשך השנים האחרונות לא שולמו במשק הישראלי תוספות יוקר שפורסמו לגביהן צווי הרחבה.
- תקנון תכנית ב', קובע כי הפנסיה של העמית או שאריו "תעודכן במלוא העלייה במדד, במועד בו שיעור העלייה במדד המצטבר ממועד העדכון האחרון הגיע ל-4.25% או בתום שנתיים ממועד העדכון האחרון, לפי המוקדם". כלומר, הפנסיה לעמית ב' תעודכן גם אם לא תשולם תוספת יוקר.
- כתוצאה מהאמור לעיל, בחנה החברה אפשרות להשוות את מנגנון ההצמדה של תכנית א' לזה של תכנית ב', כך שהפנסיה בתכנית א' תעודכן גם אם לא תשולם תוספת יוקר.
- משמעות השינוי הינה הגדלת הגירעון האקטוארי של הקרן, דבר אשר עשוי להשפיע על זכויות כלל עמיתה.
- החברה פנתה בעניין אל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, שהודיעה, לאחר שהוצגה חוות דעת אקטוארית בעניין, כי אין מניעה כי החברה תפעל לביצוע השינוי האמור בכפוף להוראות תקנון הקרן והוראות הדין.
- החברה עדכנה את עמיתה בדבר אפשרות השינוי כאמור.

ולאחר בחינה מקיפה ומוקפדת בנושא, החליטה החברה כי נכון למועד זה, היא לא תפעל באופן יזום לשינוי התקנון בנוגע לעדכון מנגנון הצמדת הפנסיות של עמיתי תכנית העל א' בדומה למנגנון הקיים בתכנית העל ב'.

באור 5 : - דמי ניהול לחברה המנהלת

החל מיום 1 באפריל, 2010 דמי ניהול בקרן הינם בשיעור של 7% מההפקדות עמיתי הקרן ו-0.1% מסך נכסי הקרן לשנה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	באלפי ש"ח				
20,130	4,723	4,518	14,286	13,810	מדמי גמולים
14,003	3,542	3,843	10,503	11,144	מסך נכסי הקרן
34,133	8,265	8,361	24,789	24,954	סך הכל דמי ניהול

באור 6 : - תשואת הקרן

ריאלית	נומינלית	
<u>ברוטו</u>	<u>ברוטו</u>	
11.71%	12.26%	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2019
2.53%	3.66%	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2018
4.60%	3.88%	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2019
2.13%	2.34%	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2018
0.74%	1.53%	לשנת 2018

באור 7 : - התחייבויות תלויות

א. כנגד הקרן הוגשו מספר תביעות הנמצאות בהליכים משפטיים שונים. בהתאם להערכת הנהלת החברה המתבססת על יועציה המשפטיים של החברה, לא נדרש לבצע הפרשה בדוחות הכספיים.

ב. חוק הגנת השכר התשי"ח - 1958 ותקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על החברה המנהלת בנסיבות שפורטו בחוק, בתקנותיו ובפסיקת בתי הדין לעבודה בגין חובות של מעבידים לקופות גמל עבור עובדיהם בשל כספים אשר לא הועברו במועד החוקי לקופה. בהתאם לתקנות הגנת השכר (פרטים ומסירת הודעות) התשל"ו - 1976, שנקבעו מכח החוק הנ"ל קיימת חובת דיווח על המעביד לקופת הגמל. על המעביד למסור לקופה פרטים לגבי עובדיו, הכוללים בין היתר גם את שכר העבודה ששולם להם, סכומי חלקם של העובד והמעביד בתשלום לקופת הגמל, והאם העובדים מבוטחים גם בקופת גמל אחרת. כמו כן, על המעביד לדווח באופן שוטף לקרן, על שינוי בחלק מפרטים אלו ובמיוחד על שינוי בשכר או בביטוח העובדים בקופה אחרת, למרות האמור בתקנות הנ"ל. מעבידים רבים אינם מוסרים לקופה את כל המידע הנדרש מהם. בנוסף לכך, ההסדר החוקי החל כיום, ובמיוחד סעיף 20 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005, מאפשר לעובד הזכאי לתשלומים לקופת גמל לקבוע בכל עת את קופת הגמל שאליה יועברו תשלומיו ותשלומי המעביד. משכך אומדת החברה המנהלת את היקף הסכומים שלא הועברו במועד על ידי המעבידים על פי נתוני הדיווח בחודשים הקודמים.

באור 7 : - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. המשך

ביום 1 בפברואר 2016, נכנסו לתוקפן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופת גמל) תשע"ד-2014 והחל מיום 1 בפברואר 2018 נכנס לתוקף חוזר גופים מוסדיים 2017-9-19 בעניין "אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל". תקנות וחוזר אלו קובעות בין היתר את הפרטים אותם מוסר מעסיק בגין עובדיו במועד הפקדת התשלומים ובמועד הפסקת התשלומים. התקנות והחוזר האמורים עשויים להגדיל את היקף המידע שנמסר לקופות הגמל ובכך יאפשרו ביצוע אומדן מדויק יותר. אומדן חובות המעבידים שלא סולקו במועד, בתוספת ריבית החשב הכללי, מהווה הערכה של החברה לחובות המעסיקים וזאת בהינתן כי קיימים סכומים שלא התקבלו עקב סיום העסקה, חל"ת וכיוצ"ב.

החובות נמצאים בתהליך של טיפול על ידי החברה המנהלת כדלקמן :

1. פנייה למעסיקים לבירור חשד החוב במטרה לקבל אסמכתאות כגון סיום עבודה / אישור על יציאה לחופשה וכדומה.
2. שליחת מכתבים למעסיקים ועמיתים ליידוע החשד בחוב כנדרש בדין.
3. במידה וקיים חוב ממשי החברה פועלת לגבייתו, כולל ריבית פיגורים.
4. במידה ואין שיתוף פעולה מצד המעסיק החברה נוקטת באמצעים משפטיים העומדים בפניה כולל הגשת תביעה.

ג. ליום 30.9.2019 לקרן יתרת התחייבויות :

1. להשקעה בקרנות השקעה בסך 366,646 אלפי ש"ח (12.2018 - 350,900 אלפי ש"ח)
2. להעמדת הלוואות בסך 86,799 אלפי ש"ח (12.2018 - 165,455 ש"ח)
3. להשקעה בנדל"ן בסך 10,000 אלפי ש"ח (12.2018 - 10,000 אלפי ש"ח).

באור 8 : - אירועים לאחר תקופת הדוח

ביום 6 בנובמבר 2019, פרסמה רשות שוק ההון "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה" (להלן: "החוזר"). חברות מנהלות של קרנות פנסיה, הפועלות במתכונת של ביטוח הדדי, נדרשות לחשב מעת לעת את המאזן האקטוארי של הקרנות שבניהולן, ולקבוע בהתאם את המקדמים הכלולים בתקנונים שלהן. בחישוב כאמור, על החברות המנהלות להניח הנחות שעל בסיסן יחושבו מאזן אקטוארי ומקדמים של הקרנות.

הוראות חוזר זה נועדו לעדכן את הוראות פרק 1 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד לעניין מדידה, הון וניהול נכסים והתחייבויות, והן מפרטות הנחות ברירת מחדל מעודכנות שעל בסיסן ייחשבו חברות הביטוח וחברות המנהלות חישובים אלו.

הפירוט המלא באשר לאופן בו חושבו הנחות ברירת המחדל המעודכנות, מפורט ב"נייר עמדה - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה" אשר מפורסם בד בבד עם חוזר זה באתר האינטרנט של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

עיקרי השינויים העולים מהחוזר הינם במקדמי ההמרה ובעדכון מודל שיפורי התמותה. השפעת יישום חוזר תיקון ההוראות הינה השפעה חד פעמית של גידול בהתחייבויות לכלל עמיתי הקרן. המהווים להערכת אקטואר הקרן כ 0.94% מסך התחייבויות הקרן. תחילת החוזר מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2019.

\*\*\*\*\*



## הצהרה (certification)

אני, יפעת מזרחי, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן פנסיה העל (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה החדשה המקיפה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה החדשה המקיפה, למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בפסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה החדשה המקיפה; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן פנסיה חדשה מקיפה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן פנסיה חדשה מקיפה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה החדשה המקיפה. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה החדשה המקיפה:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן פנסיה חדשה מקיפה; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה החדשה המקיפה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

25 בנובמבר, 2019

---

יפעת מזרחי, מנהלת כללית

## הצהרה (certification)

אני, מיקי אסף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של קרן פנסיה העל (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה החדשה המקיפה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה החדשה המקיפה, למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
  4. אני ואחרים בפסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה החדשה המקיפה; וכן-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן פנסיה חדשה מקיפה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן פנסיה חדשה מקיפה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה החדשה המקיפה. וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה החדשה המקיפה:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן פנסיה חדשה מקיפה; וכן-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה החדשה המקיפה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

25 בנובמבר, 2019

מיקי אסף, סמנכ"ל כספים